

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia

Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 30.03.2021 diaarinumero 21333/03.04.04.04.16/2021, Jehovan Todistajat uskonnollisen yhdyskunnan valitus kaupunginvaltuuston päätöksestä 25.01.2021 § 14

Päätös, josta valitetaan

Vantaan kaupunginvaltuuston 25.01.2021 §14 tekemä päätös Yleiskaava 2020 (YK0048):n hyväksymisestä

Muutoksenhakija

Jehovan Todistaja uskonnollinen yhdyskunta ("Jehovan Todistajat")

Lausunnon antaja

Vantaan kaupunginhallitus

Valituksen sisältö ja perusteet

Muutoksenhakija vaatii, että Helsingin hallinto-oikeus kumoaa Vantaan valtuuston päätöksen hyväksyä yleiskaavan valittajan omistamien kiinteistöjen osalta. Kiinteistöt sijaitsevat Koivuhaassa ja ovat rekisterinumeroiltaan seuraavat: 92-68-2-1, 92-421-1-1657 ja 92-68-114-1 sekä 92-421-1-1046, 92-421-1-1558, 92-421-1-1557, 92-68-112-1, 92-421-1-451, 92-421-1-1047 ja 92-421-1-560. Muutoksenhakija perustelee vaatimuksiaan seuraavin keskeisin perustein:

1. Yleiskaava ei täytä MRL:n sisältövaatimuksia
2. Kaavan vaikutukset on arvioitu virheellisesti ja kaavoitus perustuu virheelliseen käsitykseen merkintöjen vaikutuksesta
3. Lentomelualueilla yleiskaavan ääneneristävyysvaatimuksia ei ole sovellettu yhdenvertaisin perustein
4. Yleiskaavassa ei ole otettu huomioon yleiskaavan sisältövaatimukseen kuuluvia rakennetun ympäristön arvoja
5. Yleiskaava aiheuttaa kohtuutonta haittaa kiinteistönomistajalle
6. Kiinteistönomistajien yhdenvertaisen kohtelun periaate ei ole toteutunut yleiskaavassa

Lausunto

Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston päätöksen 25.01.2021 § 14 lopputulokseen. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kaavoitusta koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein, että valitus hylätään.

Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon valituksen johdosta. Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Perustelut

Tärkeimmät perusteet Jehovan Todistajien valituksen hylkäämiselle ovat:

1. Yleiskaavan sisältövaatimusten täytyminen
2. Kohtuuttomuuden ja yhdenvertaisuuden arviointiin liittyvät perusteet

1 Yleiskaavan sisältövaatimusten täytyminen

1.1 Maakuntakaava

Muutoksenhakija toteaa valituksessaan kysymyksessä olevalla alueella olevan voimassa Uusimaa 2050, Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, jossa on osoitettu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeet sekä että Jehovan Todistajien omistamat kiinteistöt sijaitsevat molempien vyöhykkeiden alueilla. Muutoksenhakija viittaa maakuntakaavan yleiskaavaa ohjaavaan vaikutukseen ja toteaa, että alue tulee tällä perusteella suunnitella tiiviiseen ja monipuoliseen asumiseen sekä työpaikkoja ja palveluita varten ja lisäksi alueen suunnittelussa joukkoliikenne, kävely ja pyöräily on otettava huomioon.

Lausunnon antaja toteaa, että Helsingin hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.1.2021 kieltänyt Uusimaa-kaavan osalta valtuuston hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella. Täytäntöönpanokielto aiheuttaa sen, että Uusimaa-kaava ei ole voimassa ennen hallinto-oikeuden ratkaisua ja siten muutoksenhakijan käsitys on voimassa olevan maakuntakaavan osalta virheellinen.

Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmässä (Uudenmaan liitto 2021a ja 2021b) Jehovan Todistajien omistamat kiinteistöt ovat taajamatoimintojen aluetta. Merkintä osoittaa yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin varattavat rakentamisalueet. Merkinnän suunnitteluohjeen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella edistettävä pyöräilyä, jalankulkua ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteydet seudullisille virkistysalueille.

Kaavajärjestelmän peruseriaatteena on, että yleispiirteisempi kaava tarkentuu yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä. Maakuntakaavan maankäyttöratkaisu tai kehittämisperiaate täsmentyy siten kuntakaavoituksessa. Yleiskaavassa on ratkaistu maakuntakaavan taajamatoimintojen alueen tarkempi sisältö ja maakuntakaava on siten ollut MRL 32 § edellyttämällä tavalla ohjeena yleiskaavaa laadittaessa.

1.2 Yleiskaavan sisältövaatimukset

Muutoksenhakijan mukaan yleiskaava ei täytä MRL 39 §:n yleiskaavalle asettamia sisältövaatimuksia mm. yhdyskuntarakenteen toimivuuden, taloudellisuuden ja ekologisen kestävyuden, olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäytön, asumisen tarpeiden ja palvelujen saatavuuden sekä rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaalimisen huomioimisesta. Muutoksenhakija toteaa, että alueella on nykyisin mm. asumista ja palvelutoimintoja sekä rakennussuojeluarvoja ja näiden olemassaoloa ei ole millään tavalla otettu huomioon yleiskaavoituksessa.

Lausunnon antaja toteaa, että yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Yleiskaava osoittaa kaupungin pitkän aikavälin kehittämisen suuntaa. Voimassa olevassa yleiskaavassa muutoksenhakijan omistama alue on ”palvelujen alue” (P2), jonka pääkäyttötarkoitukseksi yleiskaavamääräys osoittaa yksityiset ja julkiset palvelut. Määräys sallii myös mm. majoitustilojen rakentamisen, joita mm. Jehovan todistajien asuntolat ovat. Uusi yleiskaava 2020 on laadittu edeltäjänsä strategisempänä ja yleispiirteisempänä. Palveluiden aluevarauksista kaavakarttaan on merkitty ainoastaan keskeisimmät ja pinta-alaltaan laajimmat kokonaisuudet. Valtaosa palveluista sijoittuu muiden maankäyttövarausten alueelle. Palveluita ja niiden saavutettavuutta on korostettu muiden maankäyttömerkintöjen määräyksissä. Palveluiden osalta on yleiskaavassa painotettu niiden helppoa saavutettavuutta jalan, pyörällä sekä joukkoliikenteellä. Jehovan Todistajien alue ei sijaitse vahvalla tai hyvin vahvalla joukkoliikennevyöhykkeellä. Tästä syystä palvelukeskittymän osoittaminen kaavassa ei ole ollut tarkoituksenmukaista eikä päätöstä ole pidettävä valitun ja hyväksyttävien maankäyttölisiin perusteisiin perustuvan ratkaisun johdosta lainvastaisena.

Muutoksenhakija on esittänyt valitusperusteenaan edelleen, että kaavan vaikutukset on arvioitu virheellisesti ja kaavoitus perustuu virheelliseen käsitykseen merkintöjen vaikutuksesta. Tältä osin muutoksenhakija on viitannut kaupungin Jehovan Todistajien vastineesta antamaan muistutukseen, jossa on todettu, että asumisen soveltuvuus ratkaistaan asemakaavoituksessa. Muutoksenhakija toteaa, että yleiskaavan oikeusvaikutuksen takia TY-merkintä estää asutuksen sijoittamisen alueelle. Lausunnon antaja toteaa, ettei se tosiseikka, että yleiskaava ohjaa asemakaavan laadintaa, johda muutoksenhakijan esittämiin seurauksiin. Lausunnon antaja lausuu näkemyksensä perusteista tarkemmin jäljempänä lausueessaan muutoksenhakijan väittämästä yleiskaavan aiheuttamasta kohtuuttomasta haitasta mutta toteaa tässä, etteivät muutoksenhakijan tältä osin esittämät perusteet ole sellaisia, että yleiskaavaa olisi pidettävä lainvastaisena.

Muutoksenhakija huomauttaa edelleen, että kaupungin vastineessa todetaan virheellisesti, että Jehovan Todistajien alueet sijaitisivat työpaikka-alueella (TP), vaikka alueet sijaitsevat tuotanto- ja varastotoiminnan alueella (TY). Muutoksenhakija katsoo, että kaupungin antaman vastineen perusteella aluetta ei ole ollut tarkoitus kaavoittaa tuotanto- ja varastotoimintaan, vaan työpaikka-alueeksi ja että kaavoituksessa on siten tapahtunut virhe ja virheelliset kaavamerkinnot on kumottava. Kaupunginhallitus toteaa, että yleiskaavassa on osoitettu kolmenlaisia työpaikka-alueita:

- monipuolisia työpaikka-alueita (TP), jotka työvoimavaltaisuutensa vuoksi sijoittuvat hyvän joukkoliikennesaavutettavuuden alueille;
- tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueita (TT), jotka on varattu toiminnoille, jotka aiheuttavat ympäristöhäiriöitä ja joita ei voi tämän vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille; ja

- tuotanto- ja varastotoiminnan alueita (TY), joille sijoittuvat erilaiset ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnot.

Muistutuksesta annetussa vastineessa (Vantaan kaupunki 2020) viitataan yleisesti työpaikka-alueeseen, eikä yksinomaan monipuolisen työpaikka-alueen TP-merkintään. Lausunnon antaja katsoo siten, ettei vastineessa ole ollut muutoksenhakijan tarkoittamalla tavalla virhettä eikä yleiskaavaa hyväksyttäessä ole siten menetelty virheellisesti eikä kaavamerkintää tule tästä syystä kumota.

Lentomelu ja muut ympäristöhäiriöt

Muutoksenhakija esittää valituksessaan, että lentomelualueilla yleiskaavan ääneneristävyysvaatimuksia ei ole sovellettu yhdenvertaisin perustein. Muutoksenhakija katsoo, että lentomelualueen laajentaminen ei ole peruste muuttaa olemassa olevaa rakennuskantaa tuotanto- ja varastotiloiksi. Lausunnon antaja toteaa, ettei yleiskaava muuta olemassa olevan rakennuskannan käyttötarkoitusta.

Jehovan Todistajien kiinteistöt sijoittuvat yleiskaavassa lentomeluvyöhykkeille L2 (Lden 55-60 dB) ja L3 (Lden 50-55 dB). Näillä alueilla uusille asumiseen ja muihin herkkiin toimintoihin käytettäville rakennuksille on annettu yleiskaavamääräyksessä ääneneristävyysvaatimus lento- ja tieliikennemelua vastaan. Jehovan Todistajien alueen eteläpuolinen pientaloalue (AP) sijoittuu lentomeluvyöhykkeille L1, L2 ja L3. Kovimman lentomelun alueelle (L1, Lden yli 60 dB) sijoittuva osa pientaloalueesta on varustettu lisämerkinnällä /LM1 (Asuinalue voimakkaan lentomelun alueella, määräyksen mukaan lentomelualueella sijaitsevalla asuinalueella ei saa lisätä asuntojen määrää).

Lausunnon antaja toteaa, että ääneneristävyysvaatimukset koskevat koko lentomeluvyöhykettä. Ne on huomioitava myös muilla kuin pääkäyttötarkoitukseltaan asumiseen osoitetuilla alueilla, mikäli tällaiselle alueelle rakennetaan uusi rakennus asumista tai muuta melulle herkkää toimintaa varten. Jehovan Todistajien aluetta koskevat samat ääneneristävyysvaatimukset kuin vastaavalla lentomeluvyöhykkeellä sijaitsevalla pientaloalueella. Lentomelu ei estä Jehovan Todistajien toiminnan jatkumista alueella. Lentomelun lisäksi muutoksenhakijan kiinteistöjä koskevan kaavaratkaisun lainmukaisuutta arvioitaessa tulee huomioida muutkin sekä vastineessa että tässä lausunnossa esille tuodut seikat.

Lentomelu ei estä uuden asumisen sijoittamista alueelle, sillä myös lentomeluvyöhykkeellä L2 (Lden 55-60 dB) täydennysrakentaminen on mahdollista ääneneristävyysvaatimukset huomioiden. Yleiskaavassa on kuitenkin huomioitu myös viereisen teknisen huollon alueen (ET) vaikutukset. Alueelle sijoittuu kaupungin tekninen tukikohta ja lumenvastaanottoaika. Nämä toiminnot aiheuttavat ympäristöhäiriöitä, kuten melua, eikä tällaisen alueen välittömään läheisyyteen ole tarkoituksenmukaista osoittaa uutta asutusta. Kuten muutoksenhakijan kaavateknisessä selvityksessä (valituksen liite 3) todetaan, vuonna 2018 käytiin neuvotteluja asuinrakentamisen mahdollisuuksista Puutarhatic itäpuolisella kiinteistöllä. Yleiskaavoituksen näkemys oli jo tuolloin sama, että alue ei ole laajenevien varikkotoimintojen välittömässä läheisyydessä ympäristöhäiriöiden vuoksi asumiseen sovelias alue.

Rakennetun kulttuuriympäristön asianmukainen huomiointi yleiskaavassa

Muutoksenhakijan mukaan yleiskaavassa ei ole otettu huomioon yleiskaavan sisältövaatimukseen kuuluvia rakennetun ympäristön arvoja. Muutoksenhakija toteaa, että alueella sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi arvioitu rakennus, joka on saanut luokituksen R2. Lausunnon antaja toteaa, että yleiskaava

2020:n yleismääräyksissä rakennusperintökohteista määrätään seuraavasti: *Asemakaavoituksessa ja lupakäsittelyssä on otettava huomioon museoviranomaisen ylläpitämän kulttuuriympäristötietokannan mukaiset merkittävät rakennusperintökohteet sekä museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaiset kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet ja selvittävät niiden suojelutarve ja -edellytykset.*

Kaupunginhallitus toteaa, että merkittävät rakennusperintökohteet määrittyvät inventointien kautta. Museoviranomainen, joka tällä hetkellä on Vantaan kaupunginmuseo, päivittää valmistuneiden inventointien pohjalta jatkuvasti tietokantaa, jossa kerrotaan, mitkä rakennusperintökohteet ovat merkittäviä. Alueella siis sijaitsee merkittävä rakennusperintökohde, jonka suojelutarve ja -edellytykset selvitetään asemakaavoituksen tai lupamenettelyn yhteydessä. Lausunnon antaja toteaa, että rakennetun ympäristön arvot on otettu yleiskaavassa hyvin huomioon. Yleiskaava ei muuta olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusta siten kuin muutoksenhakija esittää.

Lausunnon antaja toteaa yhteenvetona yllä esitettyihin yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymistä koskeviin perusteisiin, ettei valituksenalaista päätöstä ole lausunnossa esitetyin perustein pidettävä muutoksenhakijan esittämällä tavalla MRL:n sisältövaatimusten vastaisena. Kaavan ja sen merkintöjen vaikutusta ei ole myöskään arvioitu virheellisesti. Muutoksenhakijan valitus tulee näillä perustein hylätä.

2. Kohtuuttomuuden ja yhdenvertaisuuden arviointiin liittyvät perusteet

Kohtuuttomuudesta

Jo edellä todetulla tavalla muutoksenhakija on esittänyt kaavan perustuvan kaavoittajan virheelliseen käsitykseen kaavamerkintöjen vaikutuksesta. Muutoksenhakija katsoo yleiskaavan aiheuttavan kohtuutonta haittaa, kun kaikki alue on osoitettu tuotanto- ja varastointialueeksi, vaikka alueella sijaitsee toimiva kirkko, asutusta ja toimintakeskus. Muutoksenhakijan mukaan kaavamerkintä estää nykyisten toimintojen jatkumisen ja kehittämisen eikä asumisen sijoittamista alueelle voida enää asemakaavamuutosten yhteydessä arvioida uudelleen, minkä lisäksi asemakaavat tulee lähiaikoina muuttaa yleiskaavan mukaisiksi. Edelleen muutoksenhakijan näkemyksen mukaan osoitettu virkistysreitti vie kohtuuttoman suuren osan toimintakeskuksen alueesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 3 momentin mukaan yleiskaava ei ole voimassa asemakaava-alueella muutoin kuin asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Yleiskaavasta ei näin ollen aiheudu asemakaava-alueella välittömästi maanomistajaan kohdistuvaa rakentamisrajoitusta tai muitakaan oikeusvaikutuksia. Yleiskaavaa on kuitenkin maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 1 momentin mukaisesti pidettävä ohjeena asemakaavaa muutettaessa.

Lausunnon antaja toteaa, että muutoksenhakijan omistamilla kiinteistöillä on voimassa asemakaava, joka täsmentää alueen käyttöä liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialueena (KY). Kaavamääräys mahdollistaa lisäksi 6000 k-m² asuntolatiloja. Kirkkorakennus sijaitsee asemakaavan kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueella (YK). Lisäksi rakentamaton kiinteistö on asemakaavassa toimitilarakennusten aluetta (KTY). Kiinteistöillä on käyttämätöntä rakennusoikeutta.

Lausunnon antaja toteaa, ettei yleiskaavan merkintä TY muuta Jehovan Todistajien toimintaedellytyksiä alueella. Alueen maankäyttö on määritelty asemakaavassa. Muutoksenhakijan esittämä väite siitä, että

olemassa oleva rakennuskanta muutettaisiin yleiskaavalla tuotanto- ja varastotiloiksi, on virheellinen. Yleiskaava ei muuta voimassa olevia asemakaavoja eikä olevan rakennuskannan käyttötarkoitusta. Sen sijaan kaupunginhallitus toteaa, että Jehovan Todistajien tavoite asumisen lisäämisestä alueella ei ole voimassa olevan yleiskaava 2007:n tai yleiskaava 2020:n mukaista ja jos tällaista muutosta alueella ryhdytään suunnittelemaan, on tarkastelu laadittava laajempuna kokonaisuutena. Jehovan Todistajien kiinteistöllä asemakaava sallii 6000 k-m² asuntolatiloja. Asuntola-asuminen on tilapäistä ja lyhytaikaista eikä sitä voi verrata vakituiseen asumiseen. Yleiskaavan TY-merkintä ei estä Jehovan Todistajien toimintaan liittyvän asuntolatoiminnan jatkumista alueella. Lausunnon antaja toteaa, että Vantaalla on asuntoloita ja majoitustoimintaa myös muualla työpaikka-alueilla. Täältä osin lausunnon antaja viittaa myös muutoksenhakijan itse todenneen valituksessaan, ettei Jehovan Todistajien kiinteistöllä olevaa asumista voi verrata tavanomaiseen asumiseen.

Siltä osin kuin muutoksenhakija viittaa yleiskaavamerkinnän taloudellisiin vaikutuksiin, joita muutoksenhakijan väittämän mukaan aiheutuu toiminnassa olevien rakennusten muuttamisesta uuteen käyttötarkoitukseen ja toiminnan uudelleen organisoinnista sekä esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun KHO 2011:96, lausunnon antaja toteaa seuraavaa. Yleiskaava ei muuta olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusta, vaan ne säilyvät ennallaan (muut asuinkerrostalot, muut teollisuuden tuotantorakennukset sekä kirkot, kappelit, luostarit ja rukoushuoneet). Rakennuksen käyttötarkoitus määräytyy sen mukaan, mihin suurinta osaa rakennuksen kerrosalasta käytetään. Käyttötarkoituksen muuttaminen edellyttää rakennuslupaa, eikä yleiskaava velvoita käyttötarkoituksen muutoksiin. Lisäksi muutoksenhakija vetoaa asemakaavan ajantasaistamisen vaatimukseen ja toteaa, että asemakaavaa muutettaessa aluetta ei enää ole mahdollista osoittaa kirkkoa, asumista ja palvelutoimintoja varten, joihin alue on nyt asemakaavoitettu. Lausunnon antaja toteaa (edellä mainituin perustein), että asemakaavaa ajantasaistettaessa voidaan alueelle edelleen osoittaa asuntola- ja muita muutoksenhakijan toimintoja, mutta ei vakituista asumista. Edelleen muutoksenhakijan mainitsemat yleiskaavassa osoitetut virkistysalueyhteydet ovat rakennetun ympäristön sisällä kulkevia laajoja viheralueita yhdistäviä virkistysalueiden sarjoja, ulkoilureittiyhteyksiä tai erilaisia kapeampia viheralueita. Yhteys voi tarvittaessa kulkea paikoittain kadulla. Virkistysalueyhteyksien lopullinen sijainti tarkentuu asemakaavoissa.

Muutoksenhakijan viittaamaan korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO 2004:33 osalta lausunnon antaja toteaa, että sen lisäksi että kyseisessä tapauksessa oli kyse asemakaavan laatimisesta, eroavat käsillä olevan tapauksen olosuhteet mainitusta ratkaisusta siltä merkittävältä osin, että ratkaisussa oli kyse olemassa olevassa asemakaavassa asuinkäyttöön varatusta ja siten myös elinympäristöä koskevien vaatimusten osalta erilaisesta alueesta. Myös muun valituksessa viitatuun oikeuskäytännön osalta kaupunginhallitus katsoo, etteivät tapausten olosuhteet ole muutoksenhakijan esittämällä tavalla nyt arvioitavaan tilanteeseen verrattavissa.

Lausunnon antaja toteaa, että huomioiden edellä todettu alueen nykyisen käytön jatkamisen mahdollisuuksista, ei yleiskaavan ole katsottava aiheuttavan maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa taikka olevan lainvastainen muutoksenhakijan esiin tuomilla esimerkiksi hallintolain oikeusperiaatteisiin tai omaisuudensuojaan liittyvillä perusteilla.

Yhdenvertaisuudesta

Muutoksenhakija katsoo, ettei kiinteistönomistajien yhdenvertaisen kohtelun periaate ole toteutunut kaavoituksessa, kun pääkaupunkiseudulla muiden uskonnollisten yhdyskuntien toimipaikat on otettu yleiskaavoituksessa huomioon ja osoitettu toimipaikat asutukseen tai kaupunkikeskustojen alueeksi eikä niitä sijaitse tuotanto- tai varastotoiminnan alueeksi osoitetuilla kiinteistöillä. Muutoksenhakija toteaa valitukseen liittämäänsä selvitykseen viitaten, että uskonnolliseen toimintaan tarkoitetut kirkot ja rakennukset sijaitsevat tavanomaisesti yleiskaavan mukaisilla kaupunkialueilla tai asuinalueilla. Muutoksenhakijan mukaan yhdyskuntien toiminta ja toiminnan luonne on yleiskaavoituksessa muiden kuin Jehovan Todistajien osalta otettu huomioon, vaikka yleiskaava on laadittu uudelleen. Muutoksenhakija toteaa yleiskaavamerkintöjen johtavan Jehovan Todistajien toiminnan loppumiseen alueella ja ettei kaavamerkintä täytä lain edellyttämää yhdenvertaisuuden ja tasapuolisuuden vaatimusta ja rikkoo Euroopan ihmisoikeussopimuksen 14 artiklaa syrjinnän kiellosta yhdessä 9 artiklan mukaisen uskonnonvapauden kanssa.

Jehovan Todistajat on toimittamassaan liitteessä (valituksen liite 5) esittänyt muiden uskonnolliseen toimintaan tarkoitettujen kirkkojen ja rakennusten sijaitsevan tavanomaisesti yleiskaavan mukaisilla kaupunkialueilla tai asuinalueilla. Lausunnon antaja toteaa, että Vantaalla sijaitsevat Jehovan Todistajien Valtakunnansalit Martinlaaksossa (Vihertie 11) sekä Rekolassa (Tervahaudantie 2, purettu, tilalle rakennetaan uusi) sijaitsevat yleiskaavan asumisen alueilla (A) ja asemakaavassa ne ovat yleisten rakennusten korttelialuetta (Y). Nämä ovat yksittäisiä tontteja ja rakennuksia, jotka soveltuvat osaksi pientaloalueiden rakennetta ja siten yleiskaavan yleispiirteisen esitystavan mukaisesti on ollut tarkoituksenmukaista esittää osana A-alueita. Koivuhaan kiinteistön kokonaisuus on toimisto- ja asuntolarakennuksineen ja muine toimintoineen hyvin erityyppinen eikä sitä edellä mainituin yleiskaavatasoisten yhdyskuntarakenteellisten tarkastelujen perusteella voi verrata Valtakunnansaleihin tai muihin kyseisessä liitteessä esitettyihin kohteisiin, jotka ovat pienempiä kohteita, pääasiassa pelkästään kirkkoja ja sijaitsevat kaupunkirakenteessa jopa kantakaupunkialueella.

Lausunnon antajan näkemyksen mukaan lienee jokseenkin sattumanvaraista, millaisille alueille uskonnolliseen toimintaan käytettävät rakennukset ovat sijoittuneet ja toisaalta selvää, ettei pelkästään tällainen käyttötarkoitus velvoita kehittämään alueen käyttöä tiettyyn suuntaan. Lausunnon antaja toteaa, ettei yleiskaava, jonka tarkoituksena on MRL 35 §:n mukaisesti maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen ja toimintojen yhteen sovittaminen luo sellaisia oikeuksia tai rajoitteita, joiden perusteella eri merkintöjen osoittaminen eri uskonnollisten yhdyskuntien toimintakiinteistöille olisi katsottava suoraan yhdenvertaisen kohtelun tai syrjinnän kiellon vastaiseksi, saati uskonnonvapautta loukkaavaksi. Kunkin kunnan vastatessa myös lähtökohtaisesti vain oman alueensa kaavoituksesta, ei vertailulla toisiin kuntiin voida osoittaa muutoksenhakijan tarkoittamaa epäyhdenvertaisuutta. Lisäksi ottaen huomioon jo edellä tässä lausunnossa alueen nykyisen käytön jatkamisen mahdollisuuksista todettu, ei yleiskaavan ole katsottava olevan lainvastainen muutoksenhakijan esittämällä yhdenvertaisuuteenkaan liittyvillä perusteilla.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että yleiskaava on kaikilta osin MRL 39 §:n tarkoittamien yleiskaavan sisältövaatimusten mukainen. Yleiskaava perustuu lainsäädännön edellyttämiin yleiskaavan tarkkuustaso huomioiden riittäviin selvityksiin. Yleiskaava ei myöskään aiheuta maanomistajalle MRL 39 §:n tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Yleiskaava on kaikilta osin valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä muiden säädösten mukaisesti ja täyttää sille asetetut vaatimukset, minkä johdosta valitus tulisi aiheettomana hylätä.

Lähteet

Asemakaavakartat ja määräykset: Koivuhaka 001058, Koivuhaka 3K 681600, Koivuhaka 3E 681200

Uudenmaan liitto (2021a). Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä. Merkinnät ja määräykset.

Uudenmaanliitto (2021b). Karttaote voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmästä Vantaan alueelta. 7.5.2021.

Voimassa olevista maakuntakaavoista tarkempi tieto löytyy liiton karttapalvelimesta: <https://kartta.uudenmaanliitto.fi/portal/apps/webappviewer/index.html?id=5f6a338dcc0045848d32cf41861e18e7>

Vantaan kaupunki (2020). Vuorovaikutusraportti IV, muistutusten vastineraportti. Vantaan kaupunki, yleiskaavoituksen julkaisuja 16.11.2020.